UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Adnotationes || Et Meditationes || In Evangelia Qvae || In Sacrosancto Mis-||sae Sacrificio || Toto Anno || Legvntvr;||

Nadal, Gerónimo

Antuerpiæ, M. D. XCV.

De singulari inhumanitate serui regij, & ingratitudine.

urn:nbn:de:hbz:466:1-78158

Visual Library

DOMINICA XXI. POST PENTECOSTEN.

De singulari inhumanitate serui regij & ingratitudine.

MATTH. XVIII. ANNO XXXIII.

In cxlv. imaginem adnotatiuncula. cxlv.

71

A. IESVS docens Petrum & Apostolos.
B. Sedet Rex in throno suo, assistit concilium, rationem instituit ponere cum seruis suis.
C. Offertur illi seruus, qui fisco debebat decem millia talenta.
B. Imperat Rex vendi illum, & vxorem, & filios, cùm non esset soluendo.
C. Procidens seruus orat Regem, Patientiam habe in me, &c.
B. Misertus Rex dimittit illum, atque debitum simul remittit.
D. Hic tamen homo ingratus obuium habet, qui ei debebat centum denarios, quē crudeliter accipit,
E. Et malè multatum conijcit in carcerem, donec denarios restituat.
F. Quod videntes conserui, indignissimè ferunt.
G. Deferunt ad Regem hominis crudelitatem intolerabilem.
H. Concepta Rex iusta indignatione, acerbè obiurgatum tradit tortoribus, donec reddat vniuersum debitum.

EVANGELIVM MISSÆ.

MATTH. XVIII.

IN illo tempore [a] dixit IESVS Discipulis suis parabolam hanc: Assimilatum est regnum cælorum homini [b] Regi, qui voluit rationem ponere cum seruis suis. Et cùm cœpisset rationem ponere, [c] oblatus est ei vnus, qui debebat ei decem millia talenta. Cùm autem non haberet vnde redderet, [b] iussit eum Dominus eius venundari, & vxorem eius, & filios, & omnia quæ habebat, & reddi. [c] Procidens autem seruus ille orabat eum, dicens; Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi. [b] Misertus autem Dominus serui illius, dimisit eum, & debitum dimisit ei. Egressus autem [d] seruus ille, inuenit vnum de conseruis suis, qui debebat ei centum denarios; & tenens suffocabat eum, dicens; Redde quod debes. Et procidens conseruus eius rogabat eum, dicens; Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi. Ille autem noluit, sed abijt, & [e] misit eum in carcerem, donec redderet debitum. [f] Videntes autem conserui eius quæ fiebant, contristati sunt valde: & venerunt, & [g] narrauerunt Domino suo omnia quæ facta fuerant. Tunc vocauit illum Dominus suus, & ait illi; Serue nequam, omne debitum dimisi tibi, quoniam rogasti me; nónne ergo oportuit & te misereri conserui tui, sicut & ego tui misertus sum? Et [h] iratus Dominus eius, tradidit eum tortoribus, quoadusque redderet vniuersum debitum. Sic & Pater meus cælestis faciet vobis, si non remiseritis vnusquisque fratri suo de cordibus vestris.

ADNO-

ADNOTATIO.

DEscenderat IESVS è monte Thabor, post gloriosam transfigurationem, vt Feria III. Dominicæ III. Quadragesimæ est annotatum, & venerat postea Capharnaum, solucrat tributum pro se & Petro, ad humilitatem & omnem modestiam erudierat Apostolos, docuerat rationem fraternæ correctionis, significauerat datũ iri illis iurisdictionem ecclesiasticam excommunicandi simul & reconciliandi: quo loco significat dari etiam facultatẽ peccati culpam remittendi: nam qui Ecclesiæ erat obediens, is mittendus erat ad Sacerdotem absoluendus à culpa, & benignè accipiendus. Quod intelligens Petrus, zelo commotus, ne tanta mansuetudo faceret homines salutis suæ negligentes, & abuti beneficij facilitate, rogauerat ex IESV vtrumq; eisdem verbis: quoties remittenda fratri peccata, & quoties benignè tractandus: num septies tantum. Respondet IESVS, non septies, sed septuagies septies; id est, quoties conuersus fuerit frater. Et quandoquidem res erat hæc magni momenti & periculi, vt in quam pij homines poterant incurrere ex immoderato honoris Dei & gloriæ zelo; adducit Christus vehementem parabolam & seueritatis plenam, eò spectans, vt & Sacerdotes, Confessarij, & qui exteriorem iurisdictionem obtinent in Ecclesiam, benignitate & mansuetudine vterentur erga peccatores, nec sibi blandientes in alios essent rigidi censores ac iudices. Esto igitur

A. IESVS docens Petrum & Apostolos.

B. Rex sedet in throno regio, assistunt Principes & Consiliarij: cùm autẽ constituisset Rex ponere rationem cum seruis suis, de eorum administratione,

C. Initio statim vbi actionem instituit, delatus ad eum est homo, qui debebat illi decem millia talentorum, summam pecuniæ immensam, hoc est, sexagies centena aureorum coronatorum millia: sex videlicet milliones, vt dicunt.

B. Res cùm esset comperta, nec esset homo soluendo, imperauit Rex vt venum iret ipse, vxor, filij, & quæ possidebat omnia, & fisco debitum vniuersum restitueretur.

C. Quod miser ille audiens, seueritate iudicij consternatus, procidit ad Regis pedes ac supplicat: Patientiam habe in me; lenis in me esto & longanimis, noli tui iudicij seueritate, etiàm iuste iudices, me miserum funditus omnibus fortunis, omni libertate euertere: futurũ spondeo, si longanimis in me fueris, vt quæ debeo omnia tibi restituam. O admirabilem obsecrationis virtutem!

B. Misericordia motus Rex, confestim & illum dimisit, & æs alienum illi omne condonauit. Non hic de talentis auri agitur, non de debitore rei terrenæ, sed de homine, qui pretiosissimis Dei donis est abusus, qui longè maiora bona Deo debet quàm illa, Dei scilicet gloriã & honorem, suam obediẽtiam & resipiscentiam. Hæc omnia breui oratione à diuina misericordia consequitur homo vt possit; si agnoscens suam miseriam & damnationem, tum suam impotentiã, dicat; Domine IESV, ego omnia Patri tuo & tibi debeo, nihil possum reddere, nihil pati dignum vestra misericordia; tu ipse, si pro me patiaris & longanimis sis per crucem tuam, & mihi tuam illam patientiam per tuam gratiam applices, nihil est quod non possim: hoc fac, & omnia restituo per te Patri tuo & tibi. Hæc est illa vis admirãda, quæ Regem mouet Deum ad misericordiam. Hinc apparet ingratitudinis magnitudo & crudelitatis eius qui è corde non dimittit fratri suo siue in secreto iudicio, siue in externo, si similiter atque ipse conciliauit sibi Dei gratiam petenti veniam, eam non concedit peccatori, sed fratrem in infernum (quod est in se) dat præcipitẽ auxilij omnis expertẽ & desperatum.

D. Homo ille immitis, qui obuiam sibi factum creditorem crudeliter accipit, in collum inuolat, illum strangulaturus nisi reddat centum denarios, id est, centum quinquaginta solidos vulgares, nec proiecto ad eius pedes, & similiter petẽti veniã, atq; ipse à Rege petierat, vult ignoscere;

E. Sed male mulctatum, mittit in carcerem, donec vniuersos denarios redderet.

F. Videntes conserui quæ indignissimè ac crudeliter fiebant, ægerrimè ferunt.

G. Veniunt ad Regem, deferunt hominis illius inhumanitatẽ atque crudelitatem, augent crimẽ, rem duram & immitẽ vidisse se, dignum hominem omni supplicio, Imperat Rex duci hominem sistitur iudicio ante Regem, accusant cõserui: contumelioseè illi Rex exprobrat ingratitudinẽ & crudelitatem; Serue, inquit, nequam, omne debitum dimisi tibi, quoniam rogasti me; nõnne ergo oportuit & te misereri conserui tui, sicut & ego tui misertus sum?

H. Concepta simul ira ex commemoratione atrocitatis, imperat illum nõ solùm in carcerem trudi, sed torqueri donec vniuersum debitum reddat. Seueritas tanta hic explicatur propter

mysticam parabolæ intelligentiam, quum aliàs, qui ingenti summa argenti esset liberatus benignitate principali, grandi se obstringeret crimine, propter Regij beneficij enormem abusum, si conseruo minimam non solùm non condonaret, sed nec spatium temporis concederet, vt solutio expediretur. Damnatur autem ad tormenta, donec solueret debitum vniuersum; vnde intelligimus pœnam æternam infligi: nam cùm nunquam, qui in inferno sunt, soluere debitum possint, semper torquentur. Sed cur vniuersum quod iam fuerat remissum, cùm sint dona Dei ἀμεταμέλητα, id est, absque pœnitentia? Illud est: cui remittuntur peccata, si rursum peccat, præsertim per singularē aliquam ingratitudinem, fit vt similiter atque antea puniatur: non solùm quòd semper vniuersum debitum est damnatio æterna, sed etiam quia principium misericordiæ, quod est in se, euertit.

MEDITATIO.

OMnibus mortalibus dedisti, benigne IESV, salutarem doctrinam, & diuinitus
Ioan. 6. efficacem, habuisti enim semper verba vitæ æternæ; sed videor ego intelligere ad me propriè omnia attinere, vt præsentis Euangelij doctrinam & vim. Scio te, Domine, bis posiurum rationem cum seruis tuis, hoc est, cum his qui tuam seruitutem profitentur; nam alij iam sunt iudicati: in morte igitur illos iudicas, iudicabis in consummatione item seculorum. Verùm illa est summa tua misericordia, vt ante illa iudicia tremenda, & à quibus nullus appellare quempiā potest, aliud iudicium nobis clementissimè hoc Euangelio indices veluti interlocutorium, non definitiuum, à quo scilicet liceat ad te ipsum prouocare. Acerrima enim tua comminatione me, vt ab illis iudicijs caueam, ad illa me præparem, admones: proponis mihi hinc conscientiā peccatorum meorum, illinc rigoris tuæ iustitiæ, & meæ pœnę timorem, nec me habere vllum aliud refugium, nisi tuam boniratem & misericordiam. En Domine IESV Christe, primus omnium peccatorum ego sum, primus tuo iudicio repræsentor à mea conscientia, quam tu hac parabola timore ac solicitudine ingenti percussisti: accusor malæ fidei in administratione tuarum opum quibus me ornasti, gratiæ, virtutum, donorum, quæ omnia fœdè prodegi. Itaque cùm sim ad paupertatem spiritus redactus, & omnia debeam tibi, ad quæ me ex illis donis obligaueras tibi offerenda, etiam illa dona me deficiunt vnde possim tibi aliquid reddere: quocirca planè sum, nisi tu mei miserearis, deploratus. Verū erigo spem meam in te, qui id iubes hac parabola, hac suauissima tua doctrina: similiter, benigne IESV, te oro, atque ille parabolicus debitor Regem; Habe in me patientiam, & omnia reddam tibi. Quid hoc est, bone & magne IESV? O infinitum fontem misericordiæ & pietatis tuæ! Vis à te peti vt patientiam in me agas, & in me & pro me patiaris, hoc est, tua passione & morte mihi dones, vnde dissoluam Patri tuo & tibi, quæ vobis debeo omnia. Tu enim omnia nostra debi- *1. Pet. 2.*
ta, omnia peccata nostra in te sustulisti, & cruci pro nobis affixisti; omnia dissoluisti, ab omnibus nos redemisti; hæc enim est tui meriti efficacia: solue nunc pro me, Domine; offer pro me tuam mortem, vt continenter facis, & omnia faciam quæ tu iubes: non erunt in me gratiæ, & virtutes, & dona infructuosa. Illud tamen intelligo Domine, non profutura hæc mihi, nisi tecum patiar, nisi te sequar, *2. Cor. 1.*
nisi tuam crucē tollam post te, nisi tuam vo- *Mat. 16*
luntatem faciam: tunc enim omnia restituentur, tibi tunc tuo auxilio & gratia seruiam. Ita sit sancte IESV. En intelligo tuam in me infinitam benignitatē, agnosco inde quid meo proximo debeam; cauere autem vehementer debeo, ne in illam ingratitudinem & inhumanitatem incidam, vt difficilē me præbeam proximo meo, quin auersiones animi mei in fratres à meo corde excindam; tum facilem me præbebo & diligentem in iuuando proximo, quibuscunque possum pijs officijs & ministerijs. Neque verò vnquam deterrere me debet grauitas peccatorū vel magnitudo; semper animo meo obuersari debet, si mea peccata ad aliena comparem, meum debitum reputandum esse decem millium talentorum, hoc est, immensum; proximi centum denariorum, hoc est, minimum præ meo; semper debeo esse propensissimus in misericordiam. Quod faciam, si omnia faciam, quæ necessaria & vtilia esse posse intelligo ad iuuandum proximum, nixus fide, spe, & charitate, non parcens meis laboribus, in humilitate & mansuetudine cordis mei in te Domine. Amen.

DOMI-